

Jubiláló múzeum

Vetítés, kiállítás, hangverseny

Kilencven éve nyitotta meg kapuit a közönség előtt a Magyar Mezőgazdasági Múzeum. E szép évforduló megünneplésére készülnek most az itt dolgozó munkatársak.

A múzeum jó néhány éve túllépett már a szokásos kereteken. Rendszeresen szerveznek itt filmvetítéseket is, amelyeken a kisállattenyésztőknek és kertbarátoknak tartanak szakelőadásokat. Az egyik legszébb program, amelyen az ország minden részéből részt vettek már látogatók, a városi ligeti séták, amelyek során a városi liget épületeit, környezetét, a századfordulós Budapestet mutatják be.

A Vajdahunyad vára nemcsak a Mezőgazdasági Múzeumnak ad helyet, hanem tudományos ismeretterjesztő előadásokat és zenei rendezvényeket is tartanak itt. A Hunyadi Udvarban nyaranta 10-12 alkalommal rendeznek szimfonikus hangversenyeket, neves együttesekkel. De nemcsak a komoly zene hívei élvezhetik a kellemes nyári estéket a Vajdahunyad vára tövében, hanem azok is, akik a dzsessz szerelmesei. A dzsesszhörkép sorozatban neves hazai és külföldi dzsesszegyütteseket hívnak vendégül a múzeum vezetői.

Néhány éve, a zenei rendezvények nagy sikerére való tekintettel, ősszel és télen is rendeznek vasárnap délelőtti koncerteket, amelyeken részt vesznek a kerületi gimnáziumainak tanulói is.

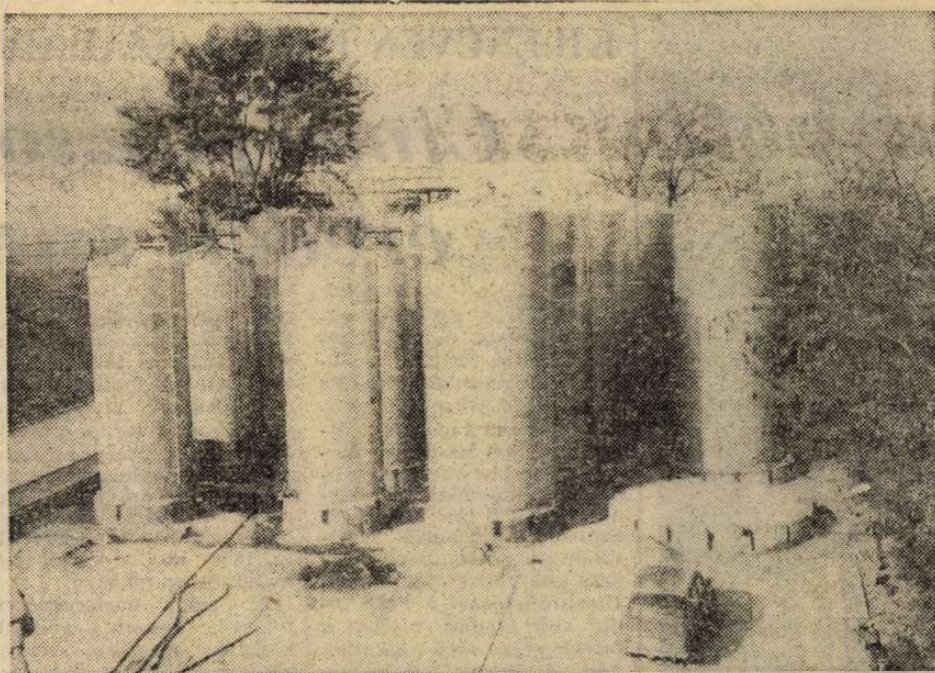
A múzeum vezetői és munkatársai rendszeresen

írnak ki pályázatokat, ezen a pályázatokon neves festők és képzőművészek jelennek meg műveikkel, és a legsikeresebbeket a múzeum megvásárolja. Ezekből a képekből tavaly kiállítást is rendeztek.

A múzeumnak azonban sajnos, nagyon szűkösek az anyagi lehetőségei. De még ezeket a kis összegeket is olyan kiadványok előállítására használják fel, amelyek a közművelődést szolgálják. Negyedévenként két és fél ezer példányban adják ki a programfüzetet, két évenként pedig a munkatársak kutatási eredményeit. A múzeum a gyermekek örömeire bilyegsorokat is megjelentetett és Süni címmel ifjúsági természetvédelmi magazint.

De a munkatársak nemcsak a megszokott rendezvényeket ismétlik meg. Számos új kiállítást, programot is előkészítenek.

Nyárádi Éva

Bortároló

Jelentős beruházással bővült a Szekszárdi Borászati Közös Vállalat, befejeződött a tizenöt és fél ezer hektoliteres tárolótér építése, s elkészültek a vörösbort-erjesztő tankok is Baktaszéken. A jelentős beruházás kivitelezője a Vegyészertamási Gyára volt.

MTI Fotó: Gottwald Károly

A KONFERENCIA NAPIRENDJÉN

Számítógépek a textiliparban

A Textilipari Műszaki és Tudományos Egyesület november 12-13-án Budapesten tartja a XXX. konferenciáját Komputerek a textil- és textilruházati iparban címmel. A szerve-

zőbizottság a téma választásánál figyelembe vette, hogy a vállalatok a közeljövőben — a világtendenciáknak megfelelően — széleskörű körben aknázzák ki a számítógépek előnyeit. A konferencián — a posztterem bemutatáson kívül — a komputerek alkalmazásának eddig elért eredményeiről csaknem félszáz előadás hangzik el.

A számítástechnika textilipari alkalmazásának legfontosabb bázisa a Budapesti Műszaki Egyetem, a Könyv- és Textilipari Műszaki Főiskola Textiltechnológiai Tanszékén, valamint az Innovatív Textilipari Kutató és Fejlesztő Vállalatnál végzett széles körű kutatómunka. A számítógépek alkalmazásáról azonban rajtuk kívül már több termelő vállalatnak is vannak értékes, másolható tapasztalatai. Az egyesület nemrég megalakult számítástechnikai klubja is segíti a tapasztalatok elterjesztését.

(K. Z.)

VISONTÁN

Felújítják a mamutgépeket

A magyar szénbányászati eddigi legnagyobb gépészeti rekonstrukcióját kezdték meg Visontán. A Mátrai Szénbányák Thorez bányájában 1967-ben helyezték üzembe az első gépiást, jelenleg viszont már 11 mamutgép vesz részt a bányaművelésben. Most megkezdődött teljes felújításuk és korszerűsítésük, a tervet szerint 1992-ben fejeződik be.

A széntermelő és a meddőletakarító gépekre, valamint a szállítószalagokra egyaránt kiterjedő munkálatok csaknem egymilliárd forintba kerülnek. Egy-egy gép teljes felújítása több hónapot vesz igénybe. A

korszerűsítést úgy oldják meg, hogy az üzemben lévő gépek maradéktalanul kielégítik a Gagarin Hőerőmű fűtőanyagigényét.

REGENERÁL, ERŐSÍT

Jön a kaukázusi kefir

Új termék gyártását készíti elő a Közép-Magyarországi Tejipari Vállalat kaukázusi kefir elővezésével. A hosszú életű emberek hazájából származó receptúra alapján készülő kefir a Szovjetunióban már régóta közkedvelt. Regeneráló hatású, erősíti a legyengült szervezetet, megkönnyíti az emésztést. Különleges tulajdonságaira Európa több országában felfigyeltek, és átvették gyártási eljárását. Az újfajta kefir előreláthatóan az év végén jelenik meg az üzletekben. (MTI)

MAGYAR-NSZK KÖZÖS VÁLLALAT

Energiatakarékos távfűtőcsövek

A Fővárosi Távfűtő Művek vezetői ma is a 20-25 év előtt kidolgozott technika szerint készülnek. A helyszínen szerelt acélcsövek viszonylag rövid életűek, s karbantartásuk rendkívül költséges, ezért már régóta keresik a korszerűbb megoldást. A különböző tárgyalások közül a legkedvezőbbnek az NSZK egyik szakkivállalatával, az Isolrohral mutatkozott. Az ő technológiájuk alkalmazása rendkívül előnyös:

az újfajta vezeték gyártásához szükséges beruházások kedvező költségein kívül a vezeték használata is csaknem 30 százalékos energia-megtakarítást eredményez.

Lényege: a hálózatban használatos szénacél csöveket poliuretán hab veszi körül. Ezt a környezetet rongáló hatástól egy külső kemény polietilén köpeny csövédi. Az előre szigetelt, közvetlenül a talajba fektetett vezeték teljes mértékben ellenáll a talaj- vagy a csapadékvíz okozta korróziónak. Előnye az is, hogy a gyártásához szükséges öt alapanyag mindegyi-

ke kapható a hazai piacon is, így feleslegessé válik az eddigi import.

Ezért határoztak úgy, hogy az újfajta távfűtőcsövek itthoni gyártására — mintegy hatvanmillió forintot beruházással, magyar és NSZK-tőke igénybevételevel —

Főtáv-Isolrohr néven közös vállalatot alapítanak.

A Transelektro Kúterkedelmi Vállalat közreműködésével létrejött együttműködési megállapodás előzetes jegyzőkönyvét, a két vállalat képviselői a napokban látták el kézjeggyel.

Az öbudi Kunigunda utcában a Távfűtő Művek egyik — e célra jól használható — telephelyén már megkezdődött az üzem berendezéseinek szerelése. Az új vállalkozás részére a tőkés piacokról vásárolható gépekről az Isolrohr — tőkerészesedésként — gondoskodik.

Az energiatakarékos csöveket gyártó üzem, a tervet szerint a jövő év elején kezdi meg termelését.

(Kaszár)

IPARSZERŰEN TERMESZTHETŐK

Új gyógynövényfajták

Növekszik az érdeklődés a magyar gyógynövények iránt külföldön; a nemesítők ebből kiindulva egyre-másra állítják elő azokat az új fajtákat, amelyek a vadon élőkhöz képest könnyebben, iparszerűen termesztethetők, és betakarításuk is — többnyire gépekkel — megoldható. Két új fajta: egy cseresznyemorce-féle és a mörmálva

kapott most köztermesztési engedélyt, jelölést annak, hogy a kutatók és

a szaporítók teljes értékű munkát végeztek.

A cseresznyemorce az Eszaki és a Dunántúli Középhegység, a Mecsek és a Balaton-felvidék jellegzetes vadnővénye. Bőven termett eddig is, ám szüretelése meglehetősen drága volt, és nem egy területen természetvédelmi akadályokba ütközött. Nemesítésével 1976 óta foglalkozik a Pélpusztai Állami Gazdaság, amely Dáránypusztán nagyobb területen létesített a kísérletezésre. Végül is sikerült megtalálni a legideálisabb változatot, amely bőven terem, és viszonylag könnyen betakarítható.

A Gyümölcs- és Dísznővénytermesztési Kutatóintézet Fejlesztő Vállalat szakemberei

állították elő a mörmálva nemesített változatát.

A bőven termő fajta az élelmiszerek természetes színezőanyagaként használatos, de gyógynövénykivonatot is készíthetnek belőle. /

Megfelelő reagálás

Velem együtt valószínűleg nagyon sokan látták a Televízió Delta című műsorában azt a megdöbbentő filmet, amely arról szöve, hogyan sikerült magyarra fordítani a repülőgépek „megmagyarázhatatlan” lezuhanására. Ezek a szerencsétlenségek mindig felszálláskor és leszálláskor, tehát közel a földhöz következtek be. Rájöttünk arra, hogy a jól ismert és jól kiszámítható levegőáramlások mellett léteznek — ahogyan a filmben mondták — mikroáramlások is, amelyek a repülőgépet eltérítik a szándékolt haladási iránytól. Ha a repülőgép több kilométer magasságban találkozik ilyen mikroáramlással, a pilóta esetleg rossz reakciója nem végzetes, mert van hely és idő a manőverezésre. Közel a földhöz azonban más a helyzet. Végül eredményben megállapították, hogy a tragédiák okozója a pilóták rossz beidegződése volt: nem megfelelően reagáltak a mikroáramlásokra.

Pilóták vagy mindenki más, aki ért a repüléshez, nyilván egészen más szemmel — akár kritikus szemmel is — nézte a filmet, mint én, aki nem értek hozzá. Bennem csak az a mondat maradt meg: a tragédiák okozója a pilóták rossz beidegződése volt. És erről automatikusan eszembe jutott, hogy hány közúti tragédiának okozója a vezetők rossz beidegződése, a nem megfelelő vezetéstechnika.

Egy autó valamilyen okból letér az útpadról. Mindegy, milyen okból. Már ott van: ezt a helyzetet kell megoldani. A vezető talán tudja — olvasta, hallotta —, hogy mi ilyenkor a teendő. Nem kapkodni, nem rángatni a kormányt, ottmaradni a padkán, ott lelassulni. A rossz beidegződés miatt azonban azonnal vissza akar menni az útra, azonnal visszarántja a kormányt — és a tragédia innen már szinte törvényszerű. Az autó legtöbbször vagy felborul vagy ütközik egy szembejövővel.

Köteteket töltene meg azoknak az eseteknek a felsorolása, amelyeknél a tragédiát, a balesetet a vezető rossz reakciója, a rossz beidegződés okozta. A statisztikában persze ilyen rovat nincs. A statisztikában csak ilyesmit olvashatunk: nem az úti viszonyoknak megfelelő sebességgel, áttért a bal oldalra, elvesztette uralmát a jármű felett.

A film azzal végződött, hogy a pilótákkal gyakoroltatni kezdik a megfelelő reakciót. Nem szívesen tanulni. Nem szívesen megtanulni a helyes beidegződést.

Nádasi Antal

4 Esti Hírlap

1986. október 11., szombat